

Felelős szerkesztő:
Dr.
SALACZ FLEMÉR
Szerkesztőség:
III. ker. BELICEY-U.
115. SZ.

SZARVASI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Évesre 160 k.
Negyedévre 40 k.
Kiosztás száma 3 k.
Kiosztóhivatal:
A. K. BELICZEY
UT. 115. SZÁM.

Laptulajdonos: a Szarvasi Kisgazdák és Földművesek Pártköre

Felelős kiadó: Gulyás Pál.

Megjelenik minden Pénteken reggel.

Akarácsonyi szózat

Írta: BARTOS PÁL.

Néhány nap választ el bennünket attól a gyermekemlékeinket és hitvilágunk legszebb, legderültebb tájait egybefoglaló időtől, melyet akarácsony szent ünnepe hoz reánk. Az ég felé soha máskor olyan reményteli szemmel nem tekintünk, mint ezen az ünnepeken, ha valamikor, most gyullad ki szokatlanul kedves és közvetlen fényel az emberek között a szeretet égi tüze. Olyan alkalom ez, mely a sziveket megragadni és a léleküket új ösvényre terelni különösen alkalmas.

Sokat emlegetjük, sokszor hívogatjuk egy új élet, egy jobb világ idejét. Nos a karácsonyi ünnep fénye, mint hatalmas fényező, úgy világítja be egy ilyen jobb életnek ösvényeit és tájait. Különösen a magva ezeknek a betlehemi mező felett elhangzott angyali szózat szolgálhat örök fényforrássá a boldogság és üdv felé törekvő emberiségnek: „Dicsőség a magasságban Istennek, a földön béke és az emberekhez jóakarát.”

Dicsőség a magasságban Istennek! Ez a hit szempontjából azt jelenti, hogy e földi életnek Isten dicsőségét kell szolgálnia, olyannak kell lennie, hogy alkotóját gondviselőjét, vezetőjét, Urát dicsérje. Hogy szépsége, ereje, igazsága, mint áldozati illat szálljon az egekre.

Ettől az eseménytől bizonyos, sajnos, messze estünk. Kiki a maga hasznát, dicsőségét keresi. Az önző emberek nem tudnak arra a magaslatra emelkedni, hogy magukat életük Isten dicsőségére szenteljék, az Ő szent szent céljainak, munkájának, országának munkáivá legyenek. Pedig nem az Én, nem a haszon, a pénz, hanem a jellem, az önzetlenség, az istenes élet az igazi boldogságnak kútforrása. Az erkölcsi élet szempontjából tehát az ember előtt ez a szózat oda utal, hogy az apostol szavaival szólva „akár esztek, akár iszotok, akármit cselekedtek, mind az Isten dicsőségére cselekedjétek.”

A szózat második kijelentése: „a földön béke!” Szinte álomszerű kíváncsi vagyok. Mikor volt a földön béke? A római János templomról, mely háboru idején nyitva, békébe zárva volt, feljegyezték, hogy a római uralom sok évszázados ideje alatt mindössze két ízben volt és akkor is csak rövid ideig zárva. Pedig a római birodalmon kívül még mennyi vad és és vérszomjas nép élt az öt földrész rengetegeiben örökös harcban, csatákállások között! Azóta is harcok so-

rozata csaknem minden történelem, még az egyházi is.

Pedig békességnél kellene honolnia a földön.

Munka, békében szorgalmasan termelő, boldoguló és boldogító munka az üdv egyik alapköve — erre tanít a karácsonyi szózat. El az utból a gyűlölködő, méregkeverő, zavarosba halászó atyafiakat és üdv mindannak, aki a békét, munkát, áldott előmenetelt hirdeti és valósítja!

„Az emberekhez jóakarát.” Ez a kíváncsi a béke szilárd fundamentumán építhető élet legszebb vonását jelöli meg: a szeretet munkát.

Ez a karácsonyi ünnep legsajátosabb ihletése. Hol szeretet nincs, ott nem lehet igazi karácsony. Hol kiveszett a szivekből a jóakarát, ott hiába gyujtanak karácsonyi fényt az emberek. Akarni a jót és elvinni ezt a jóakarát mindenhol, hol a nyomor gyilkolja a szegényt, hol a csapások görnyesztik a gyengét vagy a szerető lélek eget gyász borítja. Adni kell a jóból, az örömből, mert különben nem lesz boldogsága az embernek, érvény a rosszból a fájdalmat, mert különben nem élvezheted nyugodtan a fájdalom szomszédságában saját örömet.

Erre figyelmeztet az angyali szózat az emberekhez jóakarát!

Jöjj hát, mennyi ige, szent szózat! A föld sötét, az önzés vizei, a gyűlölség szennyes, gyilkos hullámai még mindig itt zúgnak, zajlanak közöttünk: jöjj szent karácsony, nyisd meg fent az eget, idebent a sziveket, hadd hallják és hadd fogadják be a szózatot és legyen dicsőség Istennek, béke a földön és közöttünk szeretet, Isten gyermekeinek egyedüli megmentője, az egetől tanult igazi jóakarát.

A ház vagyonszállítása.

Kállay pénzügyminiszter elkészült a ház vagyonszállításáról szóló törvényjavaslattal. A tervezet átdolgozását jelenti a Hegedüs-féle törvényjavaslattal, még pedig két irányban. Ugyanis 1. nem az 1920-as, hanem az 1921-es házbérek bruttó összegét teszi meg a váltás alapjának és 2. progresszió alapján váltásolja meg a házakat.

A házváltás alapja a házbéradó alá eső épületeknél a ház 1921 évi házbérének bruttó összege. A vagyonszállítás összegére nézve a javaslat a következő emelkedő kulcsokat állapítja meg: A nyersházbérvédelem kétszeresét kell fizetni váltás fejében, ha a házbérvédelem a 10000 koronát meg nem haladta; háromszoros ösz-

szegét, ha a jövedelem a 100000 koronát meg nem haladta, három és félszeres összegét, ha a házbérvédelem a 200000 koronát meghaladta. A házosztályadó alá eső épületek után a váltás az 1921. évre kivetett házosztályadónak a tizenötshöröse.

A javaslat a vagyonszállításból bizonyos levonásokat megenged: így levonható a váltásösszegekből a házat terhelő és 1920. december 31-ike előtt jelzálogilag biztosított és még fennálló tőketartozás 3 esztendei kamata, továbbá a legalább 26 éves törlesztéses kölcsönöknél a három éves annuitás és végül a váltásösszeg legfeljebb 10 százaléka, a megszálló románok által a házakban okozott kár, ha a tulajdonos a rongálások helyrehozatalát igazolni tudja.

A házváltást háromféle módon lehet fizetni: készpénzzel, záloglevelekkel és tizenöt éven át való törlesztés útján. A váltás felét nosztrifikált hadikötvényekben is elfogadja a kincstár.

Aki készpénzzel kíván fizetni, az a vagyonszállítást három egyenlő évi részletben róhatja le, de ilyenkor öt százalék késedelmi kamatot köteles megtéríteni. Ha a vagyonszállítást a kivetési határozat kézbesítését követő 30 napon felül egész összegében befizetik, a kincstár a vagyonszállítást öt százalékát elengedi. A záloglevelekkel való fizetés esetén a záloglevelek beszolgáltatása 30 napon belül kell, hogy megtörténjen. Hogy milyen zálogleveleket fogad el a kincstár és hogy a zálogleveleket milyen árfolyamon írják a háztulajdonos javára, az a pénzügyminiszter időnkint rendeletileg fogja megállapítani.

Az ingatlan vagyonszállításának 1000 koronás buzárában való fizethetőségéről.

A pénzügyminiszter az 1000 koronás buzárában való fizethetési határidejét 1922. évi január hó 15-ig hosszabbította meg. Aki tehát bezárólag 1921. évi december hó 6-ig vagyonszállítására fizetést teljesített, a befizetett összeg minden 1000 K-ja 1 mm. buzárnak felel meg, tekiutetnélkül arra, hogy az illető a terhére kivetendő vagyonszállítás teljes összegét, vagy annak csak egy részét fizette be. Az ilyen váltás kötelezettnek is joga van azonban vagyonszállítását 1922. évi január hó 15-ig kiegészíteni, azonban az utólagos fizetés csak abban az esetben ad igényt a kedvezményre, ha a váltás kötelező összes fizetése együttvéve eléri az összeget, amely megállapítja a kedvezményhez való igényt. Ha azonban az 1921. évi december hó 6-ka után teljesített fizetések az előbbi teljesítettekkel együtt az egész váltás összegének legalább 80%-át el nem érik, ezek az utóbb (1921. évi december hó 6 és 1922. évi január hó 15 között) teljesített fi-

zetések olyan elbánás alá esnek, mint a kivethető vagyonszállás 80%-át el nem érő fizetések. Az 1921. évi december hó 6-ig teljesített fizetések azonban ebben az esetben is úgy számítandók, hogy az 1921. évi december hó 6-ig lefizetett összeg minden 1000 koronája 1 mm. buzának felel meg.

Az állampénztár, köz-égi előjáróság kötelezősége a fizetni kívánó adózónak a vagyonszállás valószínű összegének megállapításánál segítségére lenni. Minthogy pontos kivetés ily módon nem áll rendelkezésre, az adózó a kedvezményt nem veszti el akkor, ha az általa befizetett összeg nem is fogja teljesen fedezni a terhére később, az összes adatok alapján kivetendő vagyonszállást, feltéve, hogy a hiba nem haladja meg a kivetendő vagyonszállás 20%-át.

A váltászkötelesnek a vagyonszállást annakidején a kivetésre illetékes hatóság 30 q buzában fogja megállapítani. Az adózó 1922. évi január 15-ike előtt befizetett összesen 25000 K-át a 30000 K helzett. Ebben az esetben a kedvezményt a fél nem veszítette el, mert a 10 q 20%-nál (20% ugyanis 6 q buzát, 6000 K-át tenne ki) nem nagyobb. Ebben az esetben az adózó a vagyonszállás kivetéséről szóló határozat kézbesítésétől számított 30 nap alatt lesz köteles a hiányzó 5 q buza árát abban az értékben befizetni, amely összegben a buza ára arra a hónapra nézve lesz megállapítva, amely hónapban az eszközendő kivetés alapján a fizetés teljesítendő lesz. Ha tehát a fizetési meghagyást a fél 1922. évi augusztus hó 10-én kapja meg, köteles lesz 1922. évi szeptember hó 10-ig 5 q buza árát megfizetni. Ha a buza ára 1922. évi augusztus hónapra pl. 1800 K-ban, szeptember hónapra pedig 2000 K-ban lenne megállapítva, ez a fél 1922. évi augusztus hó 31-ig 5-ször 1800 K = 9000 K, 1922. évi szeptember 10-ig pedig 5-ször 2000 = 10000 K befizetésével tehet eleget majd vagyonszállászkötelezettségének.

Ha azonban a fenti esetben a váltászköteles a 30 q buzaváltásra 1922. évi január hó 15-ig összesen csak 20000 K-t fizetne be, minthogy a hiba meghaladja a vagyonszállás 20%-át, a kedvezményre igényt nem tarthat, s a fizetése egyszerűen részletfizetésnek számít. Ebben az esetben az adózó terhére a vagyonszállást annakidején szabályszerűen megfogták állapítani, a fizetési meghagyást kézbesíteni s ha a fizetési meghagyást 1922. évi szeptemberben kézbesítik, a már befizetett összeget ennek a vagyonszállászkötelezésére az akkori buzában fogják beszámítani. Az előbbi példát véve, ha a buza ára 1922. évi szeptemberben 2000 K lenne, a befizetett 20000 K-val az adózó 10 q buza árát fizette meg és így még 20 q buza árát kell megfizetnie a törvény 53. vagy 56. §-ában megszabott módon. Tehát a váltászkötelezésre kötelezettnek érdeke, hogy a vagyonszállás összegét lehetőleg pontosan állapítsa meg.

Figyelmeztetjük itt a váltászkötelezetteket arra, hogy bárhol fekvő ingatlanait össze kell számítani és a váltászkötelezést összes ingatlanok után egyszerre és együtt kell megállapítani és együtt kell megfizetni.

Ha az adózó a határidőn belül nem tudná a kataszteri tisztajövedelem nagyságára vonatkozó hivatalos adatokat beszerezni, azt hozzávetőleg az adókönyvekből is megállapíthatja, amennyiben az 1921-re kivett földadó a kataszteri tisztajövedelem kétszeresének felel meg. Egyébként tájékoztatóul megjegyezzük, hogy az olyan adózó, akinek összes birtoka 50 holdnál nem több, holdanként átlag 100—120 kg. buzát számíthat anélkül, hogy kitenné magát annak, hogy a hiba a 20%-ot meghaladja.

Az 1922. évi január hó 15-iki záros határidő nem azt jelenti, hogy az az adózó, aki a vagyonszállásának legalább 80%-át eddig a határidőig be nem fizetné, január 15-ike után, magasabb buzában, pl. 2500 K-val tartoznék a vagyonszállást megfizetni. A vagyonszállás kivetése előreláthatólag a jövő év közepe felé fog megtörténni, úgy, hogy a fizetési meghagyások 1922. évi július hónapja előtt kézbesíthetők nem lesznek. A kivett vagyonszállást a fizetési megha-

gyás kézbesítésétől számított 30 nap alatt kell megfizetni, s a törvény biztosítja az adózónak azt a kedvezményt is, hogy a váltászkötelezést 3 év alatt részletekben fizethesse meg. Az első részlet fizetésére tehát senki sem fog kötelezteni a jövő évi aratás előtt, s akkor a váltászkötelezést az akkori buzában kell megfizetni.

Az adózó jogosítva van a terhére kivethető vagyonszállásnak felét saját jegyzésű hadikölcsönkötvényekkel is megfizetni.

Azt a körülményt, hogy az adózó a beszolgáltatott kötvényeket maga jegyezte, az adózó bizonyítani tartozik. Ha az adózó ezt bizonyítani nem tudja, az állampénztár (városi adóhivatal, köz-égi előjáróság nem jogosult a bemutatott kötvényeket fizetésül elfogadni, s az adózó ilyen esetekben a kedvezményt csak akkor igényelheti, ha az egész vagyonszállást készpénzben befizeti. Joga van azonban ilyen esetben a bemutatott kötvények számainak és egyéb ismertetőjeleinek pontos feltüntetésével azonnal bejelenteni, hogy mily összegű hadikölcsönkötvényt kíván beszolgáltatni. A bejelentést az állampénztár a pénzügyigazgatásnak terjeszti fel, amely az igazolás elfogadása esetén elrendeli, hogy a bemutatott kötvények a váltászkötelezésre elfogadjassanak és a helyettük befizetett készpénz a félnek visszafizetessék.

Az olyan adózó, akinek vagyonszállása 20000 K-nál kevesebb, a hadikölcsönkötvények kivétel a váltászkötelezést a bankjegyek lebélyegzése alkalmával levont kényszerkölcsönökről az ő nevére kiállított Pénztári Elismervényekkel is törlesztheti. A Pénztári elismervényeket teljes összegükben kell fizetésül beszámítani.

Nehogy tehát az ilyen elismervényekkel való fizetés az adóval szemben hátrányos következményekkel járjon, figyelmeztetünk mindenkit, hogy csak akkor fizessen ezekkel, ha bizonyos, hogy a vagyonszállás 20 mm. buzánál kevesebb lesz. Ellenkező esetben az Elismervénnyel való fizetésnek helye nincs és így az adózó kiteszi magát annak, hogy az elismervényekről visszaadatik és a készpénzzel kifizetett összeg nem fogja fedezni a váltászkötelezést 80%-át.

A törvénynek az a rendelkezése, hogy aki az egész vagyonszállást a kivetésről szóló határozat kézbesítésétől számított 30 nap alatt befizeti, a megállapított vagyonszállás 5%-ának elengedésében részesül, arra az esetre is áll, ha az adózó a teljes vagyonszállást az 1000 K-ás buzában 1922. évi január hó 15-ig egész összegében kizárólag készpénzben (tehát részben sem hadikölcsönökkel) befizeti. Ez az 5%-os levonási kedvezmény tehát csak azt az adózót illeti meg, aki a teljes (100%-os) vagyonszállást befizeti és nem illeti meg azt, aki ennél kevesebbet, pl. csak 80%-ot fizet.

Az 1000 holdnál nagyobb földbirtokra nézve az 1921. XLV. t.-c. 58. §-ban foglalt azzal a felhatalmazással, hogy ezeknek a vagyonszállást természetben lehet követelni, a m. kir. földmivelésügyi miniszter urral egyetértve, élni kívának. Azok tehát, akiknek összes birtoka az 1000 holdat meghaladja, vagyonszállásukat készpénzben nem fizethetik, ilyenektől az állampénztár fizetést nem fogadhat el.

Akik 1000 holdnál nagyobb földbirtok után már eddig fizetést teljesítettek, fizetésüket a pénzügyigazgatásuktól visszakérhetik és a befizetett összeg nekik — kamatmegterítés nélkül — azonnal fiszszafizetendő.

Azok, akik már december 6-ika előtt a váltászkötelezést befizették, a váltászkötelezés többi részére is elnyerik a kedvezményt, ha január 15-ike előtt utólag még a váltászkötelezés többi részét is megfizetik.

Partélet.

A szarvasi kisgazdák és földmivesek pártköre a múlt vasárnap délután népes értekezletet tartott, melyen Borgulya Pál képviselőnk ösmertette a földmivelésügyi miniszternek az 1000 koronás buzaárú vagyonszállás fizetésének új határidejéről szóló rendeletét.

Ugyanezen értekezleten bizottság lett kiküldve az új főszoigabiró üdvözlése végett, mely bizottság e feladatának Krajcsovic Márton pártkörüi alelnök vezetése alatt kedden délelőtt tett eleget.

Itt tudatja a pártelnökség a tagokkal, hogy a téli idő alatt a pártkörben gazdasági tartalmu előadások lesznek. Az első ilyen előadást f. hó 25. vasárnap délután 3 órakor tartják meg.

— Lapunk t. előfizetőinek és olvasóinak boldog karácsonyi ünnepet kívánunk

„Dicsőség a magasságban

az Istennek! Bekesség a földön a jó embereknek.“ A betlehemi mezőkön angyalok serege ezen égi szózatot köszöntötte a Megváltó születését. Most is, a kereszténység közeli legmagasabb ünnepén — a Szeretet ünnepén — Jézus születésén e szózatot halljuk. Nekünk, a mostani karácsony is szomorú. Örömről sok keserűség vegyül. A magyar nemzetnek ez már a hetedik gyászos karácsonya. De azért „Dicsőség a magasságban az Istennek,“ hogy annyi tengeri vihar és megpróbáltatás után még él ez a mi elárvult, kifosztott és szétmargott nemzetünk. Hét év alatt sokat, de sokat szenvedtünk. Megfogytunk, de meg nem törtünk! Magyarország ezúrvés fáját derékon törte a pusztító vihar. Az ezeréves fának legszebb ágai a sárban hevernek. Elvesztett Pozsony, Kassa, Eperjes és Késmárk. Oda Erdély és kincses Kolozsvár. Idegen faj kezén Arad — a magyar Golgotha. Lelkünk megremeg, szemünk könybe borul, kezünk ököbe szorul ennyi veszteség láttára. De Istenbe vetett hittel viseljük a megpróbáltatások tengeri kinjait. Hisszük a feltámadást a nagy, egységes Magyarországot.

„Bekesség a földön a jó embereknek“ hangzik felénk az Isteni szózat. Oh vajha minden ember meghallaná ez égi szózatot. Nekünk Magyaroknak meg kell szivlelni, szívünkbe kell zárni a felénk hangzó szózatot. Vajha mindnyájan a betlehemi pásztorok hitével leborulnánk szeretett hazánk véráztatott földjére s áldoznánk neki: munkát, egymás és Isten iránti való szeretetet. ha így cselekszünk, akkor a magyar nemzetnek is boldog karácsonya leendő. A Megváltó születésének emlékünnepére ihlesen meg bennünket s a Szeretet adjon erőt édes hazánk újjáépítéséhez!

(—)

— **Hálaadó istentisztelet.** Annak öröme, hogy a soproni népszavazás Sopron városának és vidékének Csonka-Magyarországtól elszakítását megakadályozta, a szarvasi róm. kath. templomban szerdán délelőtt ünnepi szent mise volt. A hálaadó istentiszteleten úgy a hatóságok, mint a köz-hivatalok testületileg vettek részt.

— **Főszoigabiró választás.** Lapunk múlt számában jelentettük már, hogy jársunk főszoigabirójává dr. Pálka Pál 118 szavazattal szemben dr. Schauer Gábor lett 127 szavazattal megválasztva. A választás előzményei és lefolyása után tegyük most már pontot. Abban a reményben és hitben, hogy az új főszoigabiróban olyan új közigazgatási főtisztviselőt nyertünk, aki minden tudását és kétségtelenül erős értékét csak arra fogja fordítani, hogy javára és hasznára legyen ennek a jársnak, amelynek immáron közigazgatási feje lett. Arra fogja fordítani, hogy csak az legyen, amit e járs már rég nélkülözött: pártokon, párviszályokon és tusákon kívül és felett álló jó főszoigabiró. Ennek jó reményében üdvözljük itt megválasztása alkalmából. — Ugyanez alkalommal lett betöltve egy szolgabiró állás is, melynek eredménye nagy meglepetést hozott. Ugyanis pályáztak erre az állásra dr. Valkovszky György és dr. Marsall Ferenc tb. szolgabirók is. Előbbit hosszabb szolgálati ideje, utóbbit főnökei által is elismert

képzettsége tették volna érdemessé erre az állásra, amelyet a megye mégis egy fiatal, teljesen ösmeretlen nevű tisztviselővel, dr. Bakos Józseffel töltött be, bizonyosságul annak, hogy a közigazgatás reformjának már rég itt van az ideje.

— **Róm. kath. szegény gyermekek karácsonyfa ünnepélye.** A róm. kath. egyház jólékonysági osztálya ez évben újból nagymennyiségű ruha és cipő felét oszt ki a szegény iskolás gyermekek között. A katolikus nők egész éven át kötöttek, varrtak, hogy legalább a legfeltűnőbb ruhahiányon segítsenek. Az ajándékokat ünnepély keretében osztják ki, amely ma, pénteken délután 5 órakor kezdődik az Arpád dísztermében a következő műsorral: 1. Pápai himnusz. 2. Ima, Radványi Kálmántól. 3. Betlehemes játék. 4. Jézus születése. Élőkép. 5. Alkalmi beszéd. 6. Himnusz. 7. Ajándékok kiosztása. Belépődíj nincs. Önkéntes adományokat köszönettel fogadnak.

— **A január havi hatósági listjegyek osztása** a következő napokon és sorrendbe fog megejtetni: december hó 27-én, kedden, a tanyai kerület, 28-án, szerdán, a IV-ik belső kerület és Krakó, 29-én, csütörtökön, a III-ik belső kerület, 30-án, pénteken, a II-ik belső kerület, 31-én, szombaton az I-ső belső kerület, 1922. január 2-án, hétfőn, az esetleg elmaradtak részére.

— **A 10 és 20 koronások kicserélése** Pénzügyminiszteri rendelet értelmében az Osztrák-Magyar Bank magyar felülbélyegzésű 20 és 10 koronáról szóló jegyeit 1922 január 15-ig bezárólag a magyar királyi állampénztárak már csak fele értékben költések elfogadni, illetve államjegyekre kicserélni. A jelzett határidőn túl a bankjegyeket sém kicserélés végett, sem fizetésekként nem fogadják el többé. E rendelettel az Osztrák-Magyar Bank magyar felülbélyegzésű bankjegyeinek kicserélése véglegesen befejezést nyer. Csak ezután kerül a felülbélyegzetlen egy- és kétkoronás bankjegyeknek, illetve szovjet bankjegytárazatoknak és a postatakarékpénztár jegyeinek kicserélésére a sor.

— **A meginggatott aranybálvány** Edison a nagy amerikai feltaláló állítólag megtalálta módját annak, hogyan lehet ólomból aranyat csinálni. Most Londonból érkezik a hír, hogy egy német vegyész, Fischer Ervin tanár is rájött az aranykészítés titkára. E híreket megtétezi egy harmadik is: Eison fia más szenzációs felfedezéssel lepte meg a világot: kerékalaku bombát szerkesztett, amely utjában agyoncsújt, lekaszáll, izzé-porrá zuz maga körül mindent. Az híreket mindazonáltal fenntartással kell fogadnunk. Edison fiának a találmánya rendkívül hasznos lehet háborus világban, az apa felfedezése viszont beszámíthatatlan következménnyel járhat. Ugyanis, ha a könnyű gyártás révén az arany elvesztené értékét, mérhetetlenül nagy felfordulás támadna, hiszen az egész kereskedelmi és gazdasági világ az aranyat tekintve az értékelés alapjával.

— **Felülfizetések.** A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak dec. 10-én tartott táncestélyén felülfizettek: Ungár és Kovács, Auer és Kisfalvi, Első Gyulai Köztől és Szövöttáruháza r.-t., Heiman és Waldman, Bein és Fia r.-t., Fuchs és Tsa, ifj. Róth Ernő, Müller Testvérek, Faludi és Elek, Magyar Lakatos és Lemezgyár, Frommer Ede, Angol Teaáruház, Fűszerkeresek r.-t., Kálmán és Stern, Fischer Oszkár, Györfly-Wolf Fémáruháza, Hófman és Módos, Schopper J. G. Simon Miksa, Orient keresk r.-t. Herczeg Géza, Schwarcz Zoltán, Magy. Fém és Lámpaáruháza r.-t., Brust Dávid, ifj. Somló Mór, Pártos Zsigmond, Wertheimer és Frankl, Erdős és Kroh, Szász Oszkár, Frankl A. Herm. és Fia, Frankl Rezső, Marfinovics József Fiai, Lichtman M. és Testv., Lefkóvics és Spieler, Kovács és Steiner, László és Körösi, Tandlich és Klein, Mészáros Miksa Balla és Horváth, Stein Bernát, Rajna Testvérek, dr. Silberstein Dezső, dr. Silberstein Gyula, Gaál András, Szöllösi Béla, Bukk Adolf, Kovácsik Pál, Scheiner Bernát,

Mazura Marietta, Guttmann Lajos, dr. Glasner Adolf, dr. Reismann János, Marsall és Tibold, özv. König Mórné, Pollák Sándor, özv. Gross Sándorné, Csaszivan-nyomda, Weisz Henrik, Forster Károly, Medvegy György, Ritter Vilmos 100—100 kor, Nagy Sándor 70 kor, Iusztig és Beck, Fridmann L. Lajos és Fia, Mderu Zsigmond, Kelner Albert, Fodor Sándor, Hoffmann József, Baron József, Benyát Emil, Heinrich A. és Fiai r.-t., Glasner Lipót, Schwarcz Ferenc és Fülöp, Stern József és Testv. Mez Károly és Fia r.-t., Hibrandt és Mayer, Schwarcz D. és Fia, Buchwald Tivadar, Bittelheim és Tsa r.-t., Kertész és Gorka, Gyulai Képeretgyár Olvashatatlan név, Weisz Sándor, Eckstein és Bányai, Gráf és Bartos, Első Tokaji Cognacgyár r.-t. Méva fémáruháza, Honig és Kemény, Keszi Sándor, ifj. Kovácsik Károly, Schlischer Albert, Mikolay Ernő, Vitális János, Konrad János, Sabel Lajos. N. N., Gross N., Fehér József, Mohács N. hdgy., dr. Szemző István, Fleischer Jenő, dr. Szemző Imre, Vostyár Sámuel, Galambos László, Weitzner Gábor, Welsz Jenő, Bakos János, dr. Löwy Gyula, Belopotoczky János, Kovácsik Gyula, Boros Pál, Bukk Pál, Spielberg Imre, Reich Sándor 50—50 kor, Weiczner Gáspár 80 kor., Blum Sándor 30 kor., ifj. Müller Károly, Klein Mihály, Ceich Endre, Blum Fülöp, Vig Béla, Steinfeld Imre 20—20 kor. Földes Mihály 10 kor. Andermann Béla 2 méter szallag. Deutsch Ármán cég megbízásából Szegedi cipész iparosok 500 koronát.

DIETRICH és GOTTSCHLIG R.-t.

Figyelemrejelés.

Felértések és jóhiszemű tévedések elkerülése céljából ezúton értesítem igen tisztelt üzletfeleimet, hogy miután a háború kitörése előtt az általam alapított Gottschlig Ágoston Részvénytársaság kötelekéből kileptem s a háborút végigküzdöttem, az édes atyám által 1865-ben, Budapest X, Füzér-u. 30 sz. a.

Dietrich és Gottschlig

likőr- és rumgyárat fenti helyen, a mai kor igényeinek teljesen megfelelően, ismét működésbe hoztam.

A Gottschlig Ágoston Részvénytársasággal tehát **semmitféle közösségem nincsen** és miután az összes régi bevált receptek birtokában vagyok, biztosíthatom nagyrabecsült régi vevőközönségemet, hogy ezentúl is a régi és legkiválóbb minőségű árut gyártom és hozom forgalomba.

Ugy régi, mint új vevőköröm pártfogását kérve

kiváló tisztelettel
lovag **Gottschlig Ágoston**
a **Dietrich és Gottschlig R.-t.**
vezérigazgató.

Budapest, X. Füzér-utca 30.

Egyház. Iskola.

* **A Református istenítisztelet.** A református isteni tisztelet ünnep első napján fél 11 órakor lesz az ev. ó-templomban isteni tisztelet után urvacsora osztás.

* **Karácsonyfa ünnepély.** A szarvasi Luther-árvaház ma, december 23-án délután 4 órakor a főgimnázium tornacsarnokában karácsonyfa ünnepélyt rendez, az ünnepély sorrendje: 1. Közének. 2. egy árva imája.

3. Zongora játék. előadja három gyermek. 4. Karácsony esti jelenet. Irta: Jánovszky György tanító, előadja négy árva. 5. Élőkép gyermek és férfi karral. 6. Ünnepi beszéd kíséretében a szeretetadományok szétosztása. 7. Egy árva köszönete. 8. Közének. Az árvaház vezetősége ezúton is felkéri a nagyközönséget, hogy minél nagyobb számmal jelenjék meg a Luther-árvaház első karácsonyfa ünnepélyén. Sem offertórium, sem belépti jegy nincs.

* **Ujabb adomány az árvaháznak.** Dr. Raffai Sándor, a bányai ág. hitv. ev. egyházkerület farsadhatatlan püépe, aki kiváló ténykedésével nem csak lelkiekben gondozza kerületi hiveit, hanem az anyagi segélyre szorulókról is atyailag gondoskodik, a szarvasi Luther-árvaháznak újabb 30 ezer korona segélyt küldött. Megbecsülhetetlen az a jóindulat, amelyet az agilis főpásztor a szarvasi árvaház iránt tanusít. A kezdeményezők és az adományozók alapvető munkája mellett különösen az ő állandó s lelkes buzdításának s fáradságot nem ismerő gondoskodásának köszönheti léteét az árvaház. Sok nagyon sok százezerre értékelhető mind az, amit ő eddig is szerzett az árvaháznak. Azon ígérete pedig, hogy, ha az egyházközség az árvaházat több árva felvételére tovább fejleszti, s a politikai község is megfelelő segéllyel — telekadással — járul hozzá, egy modern, a hivatásnak megfelelő árvaház felépítésére szükséges segélyről gondoskodik, hálás elismerést és tiszteletet érdemel, s követésre méltó például szolgáljon mindannyiunknak, hogy mindenki tehetsége szerint igyekezzék segíteni ezt az emberbaráti intézményt.

* **Lelkészek és tanítók alapítványa.** Az ág. hitv. ev. egyház lelkeszei és tanítói részint önmegabóttatással, részint gyűjtéssel alapítványt tettek a szarvasi Luther-árvaháznál. Az alapítványt eddig 16 ezer koronára növelték. A növetés sikere különösen Kello Gusztáv lelkésznek, árvaházi elnöknek köszönhető, aki állandó lelkesedéssel használ fel minden alkalmat a alapítvány növelésére.

* **Ádventi áhítatosságok.** Az ág. hitv. ev. egyházzáltal ez évben is tartott adventi istenítiszteletek tegnap értek véget. Az egyházi beszédek ez évben Mendöl Lajos főgim. vallásnár, Kálmán Rezső orosházi lelkész, Törtely Lajos ceglédi lelkész és Jeszenszky János tanítónőképzői vallásnár tartották. Mindannyi kiváló egyházi szónok s láthatóan hozzá, árultak a hives áhítatosságának emeléséhez.

* **Ünnepi istenítiszteletek.** A közeledő karácsonyi ünnepek alkalmával az ág. hitv. ev. egyház templomaiban az istenítiszteletek következő sorrendben tartatnak: első ünnepen az új-templomban magyarnyelvű s az ó-templomban tótnyelvű isteni tisztelet második ünnepen az újtemplomban tótnyelvű istenítisztelet urvacsora osztással, ó-templomban a tótistenítisztelet után magyarnyelvű istenítisztelet urvacsora osztással.

* **Felnöttek oktatása.** Ugy tudjuk hogy a volt miniszter rendelkezése folytán községünkben is alakított egy tiztagu bizottság az ismeretterjesztő előadások irányítására. Állítólag a község e célra 600 koronát helyezett ki látásba. Igazán nem lehet rosznéven venni, ha a bizottság a megalakulásnál nem tesz egyebet. Más községek e célra ezeket áldoznak. Ami adózó polgárságunk is megérdemelné hogy gyűbent a községben mint különösen a külterületen egyszer-mászor hozzá utra épületes dolgokhoz belépődíj vagy offertórium nélkül is.

Irodalom.

A Vignaház Premierjét nézi végig, ha átlapozta a Színházi Élet új számát. A „Zala“ pompás tartalmát, sűrű idézetekkel és a nagyszerű darab legszebb jeleneteinek fényképét hozza Incze Sándor páratlan népszerű hetilapja. Azonkívül írásban és kép-

ben beszámol az elmúlt hét minden színházi eseményéről, Karinthy krockit, kottát szindrabot, Szomaházy regény, mozi, zene mellékletet ad képekben hozza a múlt heti divatrevü légszebb toilletjeit. A 64 oldalas lap ára 12.- korona. negyedévi előfizetés 120.- korona. Kiadóhivatal Budapest Erzsébet körút 29.

Előadások. Mulatságok.

** Decz. 25. Szarvasi gazdaifjak bálja az „Árpád“-ban.,

** Decz. 26. A szarvasi Ipartestület bálja az „Árpád“-ban.

** Decz. 31. A szarvasi hadirokkantak, özvegyek és árvák egyesületének bálja az „Árpád“-ban.

Mindazon rokonok, jóbarátok, ismerősök, szomszédok s tanuló társai, kik felejtethetetlen drága halottunk

Palikánknek

folyó hó 16-án végbement temetésén megjelenni sziveskedtek s részvételükkel véghetetlen fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek, ezúton is fogadják fájó szívünk hálás köszönését.

Szarvas, 1921. december 17-én.

Rómer Pál és neje
s leányuk Iuka.

Regényeszmarnok.

A granadai rózsa.

Irtá: Jean Rameau

(46)

Ha Miralez asszony méltó volt a granadai rózsa névre, akkor Dominika valóban megérdemelte a granadai tulipán címet. Igazi barna volt, kissé sárgás arszinnel és azzal a kékbe játszó fekete hajjal, melyet a festők adnak a spanyol nőnek. Valamennyi inas szerelmes volt belé.

Dominika urnőjének tejtésvére volt és a legnagyobb odaadással viseltetett iránta. Miralez asszony mindenben megbízott benne s Dominika nem csak az ékszeres szekrénybe kulcsait őrizte, hanem azon titkos fiokocská kulcsait is, ahol udvarlók szerelemtől túlaradó sorai váltak letéve

— Kedves kis Dominikám — így szólott egy novemberi napon Miralez asszony komornájához — te fogod ezentúl mindennap fölvenni a reggeli csokoládét Montarréde urhoz. Légy kedves hozzá Arról van szó, hogy bolondítsuk ezt a fiatal embert... megmondom azonnal miért. Megesküszöl úgy-e hogy megőrzöd a titkot? ... Figyelj hát!

És Rose-Marie elmondta komornájának, hogy miben állapodtak meg Genovéával Lázárt illetőleg.

— Szegény kicsike! — kiáltott ssánakozó hangon a granadai tulipán.

De azért nyomban hozzálátott az ostromhoz.

Fölvitte a legizletesebb csokoládét a negyedik emeletre és ehhez a külön kiszolgálathoz a legcsinosabb fehér köténykéket készíttette. Sőt megeseit az is, hogy néha, mikor belépett, nagyon csinos lábacsát mutatott.

Hanem a tudatlan Lázár megitta a csokoládét és érintetlenül hagyta szállítóját.

Folyt. köv.

Egy vadonatúj valódi Singer sütyesztő női varrógép eladó. Cim a kiadóhivatalban megtudható. 1—3

10 napig ingyen küldjük

lakására a

„Pesti Napló“-t

ha címét levelezőlapon közli a Pesti Napló kiadóhivatalával Budapest, Erzsébet-körút 20. szám.

1—10

Saját termésű legjobb minőségű fajboraim kicsinybeni és nagybeni elárúsítását újra megkezdtem. Literenkinti kínérés csak hét-köznapon 8—12, és 2—5 óráig **RETHY VILMOS** szőlőbirtokos ecetgyárában 4—4

Lévay Balázs Szarvas

III. ker. Vak-utca 184/1. szám alatt

Ingyatlan forgalmi irodát nyitott.

Elvállal ingatlanok eladását és vételét, haszonbérbe adását és vételét.

Eladók az I., II., III., IV. kerületben 501, 162, 295, 522. sz. lakóházak mellékhelyiségekkel, 30., 40 hold szántók 638 és 280 négyszögöl gyümölcsös.

KERES megbízói részére kisebb-nagyobb területű szántóföldeket tanyaépületekkel megvételre és haszonbérbe. 3—4

Eladó III. ker. 160 sz. a. egy teljesen jó karban levő kályha csövekkel együtt. 3—3

Jó bornak nem kell cégér!

Hiszen már tudjuk, hogy ilyen csak a nagy utcán levő Fogyasztásban lehet kapni! A legjobb tea-rum és kisüsti pálinka is ott szereshető be jutányos árban. 2—8

Birtokbérlethez társulnék

6—700.000 koronával úgy, hogy annak a teljesen önálló, szakszerű és erélyes vezetését elvállalnám. Jó lakás megkiváotatik. Esetleg

200—500 holdas birtokot bérbe vennék

jó földdel, épületekkel. Ajánlatok: **Szlovák**, Makó Iskola-utca 18. 2—5

Náz II. 372. **eladó.** Felvilágosítás-sz. alatt **Salacz Elemér** ügyvéd I. ker. 48. sz. alatt.

DR. FLESCH-féle

SKABOFORM kenőcs

újából kapható

Leghamarabb megszünteti:

Viszketőséget,

sömört, otvart, rühösséget.

Nem piszkít, szagtalan, nappal is használható. 15, 25 és 40 K-ás dobozokban. Bedörzsölés utánra való Skaboform-puder 7 K. Kén- és kátrány-szappan 20 korona. Kapható minden gyógyszerárban.

TYUKSZEMET.

börkeményedést, szemölcsöt, leghamarabb eltávolítja **DR. FLESCH-FÉLE**

CANNABIN

1 üveg 20 K. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár: Török József R.-T. Budapest, VI. Király-utca 12.

11—?

Minden féle ócska vasat vesz Baginyi lakatos II. Bem-utca 212 szám. 10—26

Andrássy Dezső és Társa

építészeti vállalati és szállítási irodája SZARVAS, I. KERÜLET 144. SZÁM.

VÁLLAL: épülettervezést és felépítést, háztatarozást, épület átalakításokat, gyár és raktár építkezéseket.

SZALLIT: meszet, centet, me homokot, téglát, burkolólapokat, kavicsot, kátránypapírt, gipszet, épületfát, palát, fedélcserépet, tűzfát és szenet. Házat, telket keres vevői részére.

KERESKEDEÉS: Piac térről község házával szembe, Beliczey-ut 115. sz. (volt Lusztig házba) helyeztetett át. 33—26

Szindarabok, monológok és dialogok nagy mennyiségben érkeztek **Nagy Sándor** könyv- és papirkereskedésébe. 3—3

Mielőtt buzáját eladná

forduljon a

FUTURA

Magyar Szövetkezeti Központok R.-t.

MIKLYA PÁL

bizományosához, (új-templommal szemben), ahol a legmagasabb napi árakat fizetik.

Ugyanott mindenféle gazdasági gépek kaphatók. 8—10

Kész forgalmi adókönyvek!

Karácsonyi

ajándékait

vételkényszer nélkül, saját érdekében mindenki tekintse meg a **Nagy Sándor** könyv- és papirkereskedésében, ahol a legolcsóbb árban szereshető be. Ugymint: Ifjúsági és szépirodalmi könyveket, képes és mesés könyveket, legújabb társasjátékokat, fénykép és levelezőlap albumokat, emlékkönyveket, csinos levélpapírokat, bőr és utánzati pénzerszényeket, finom zsebkéceket, séta és lovagló botokat, francia babákat, automobiloikat. Különféle kalendáriumok, íróasztalra való disznapárak, bőr és bőrutánzatu zsebnaptárak, disz tintatartók és igen sok más itt fel nem sorolt tárgyak. 5—5

Üzleti könyvek!

Rákóczi vendéglő és étterem

BUDAPEST, Rákóczi-ut 29. szám (volt Pantol—Wurgliits)

Ujjonnan átalakítva megnyit. Kitünő magyar konyha!

Valódi fajborok!

Békésvármegye közönségének kedvenc találkozó helye.

2—3 Szives pártfogást kér

Tatár Gusztáv és Grosz Ödön.